

عنوان درس (فارسی): قواعد فقه مدنی

عنوان درس (انگلیسی): (Rules of Civil Jurisprudence)

نوع درس: تخصصی پیش‌نیاز: دارد ● ندارد ○ عنوان پیش‌نیاز: مبادی فقه

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: واحد نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف کلی درس

آشنایی با مهم‌ترین قواعد فقه مدنی و تبیین نقش و جایگاه مهم قواعد فقه در نظام حقوق اسلام و ایجاد انسجام ذهنی در دانشجویان از طریق آشنایی با قواعد بنیادین حقوقی اسلام.

اهداف ویژه درس

آشنایی با کلیاتی در باب قاعده فقهی و فرق‌های آن با مسئله اصولی، مسئله فقهی و ...، اقسام قواعد فقهی، تاریخچه‌ای از نگارش قواعد فقهی، قواعد فقه مدنی شامل: قاعده ید، ضمان ید، قاعده اتلاف، قاعده تسبیب، قاعده غرور، قاعده لا ضرر، قاعده نفی حرج، قاعده صحت، قاعده تسلیط، قاعده سوق مسلمین، قاعده اقدام، قاعده استیمان، قاعده ضمان مقبوض به عقد فاسد، قاعده غرر، قاعده تلف مبیع قبل از قبض، قاعده لزوم، قاعده العقود تابعة للقصد.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

توانمندسازی دانشجویان در آشنایی با مهم‌ترین قواعد فقه مدنی و ایجاد انسجام ذهنی در دانشجویان از طریق آشنایی با قواعد بنیادین حقوقی اسلام.



مقدمه شامل: کلیاتی در باب قاعده فقهی و فرق‌های آن با مسئله اصولی، مسئله فقهی و ...، اقسام قواعد فقهی، تاریخچه‌ای از نگارش قواعد فقهی
 بررسی مفاد، ادله و مدارک و کاربردهای تعدادی از قواعد فقه مدنی شامل:
 قاعده ید، ضمان ید، قاعده اتلاف، قاعده تسبیب، قاعده غرور، قاعده لاضرر، قاعده نفی حرج، قاعده صحت، قاعده تسلیط، قاعده سوق مسلمین، قاعده اقدام، قاعده استیمان، قاعده ضمان مقبوض به عقد فاسد، قاعده غرر، قاعده تلف مبیع قبل از قبض، قاعده لزوم، قاعده العقود تابعة للقصد.

روش یاددهی - یادگیری

ایجاد فضای مناسب برای دانشجویان جهت مشارکت مفید در مباحث درسی؛ ارزشیابی از آموخته‌های دانشجویان با استفاده از روش پرسش و پاسخ؛ ارائه تحقیقات کوتاه مرتبط با موضوعات درسی در برخی از جلسات؛ ارائه گزارش درس در ابتدای هر جلسه توسط دانشجویان؛ تشویق دانشجویان به ارائه کنفرانس؛ تمرکز بر روی مباحث استدلالی و تقویت قدرت استنباط و تحلیل دانشجو توسط استاد؛ هدایت دانشجویان به مشورت و هم‌اندیشی با استفاده از روش بحث گروهی؛ هدایت دانشجویان به تفکر دقیق و علاقه‌مندی به کاوشگری؛ استفاده از روش حل مسئله برای توصیف و تبیین مسائل تحلیلی جهت توانمندسازی دانشجویان برای استنباط و ارائه نظر و تحلیل درست مباحث.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
۱۰٪	-	نوشتاری: ۹۰٪ عملکردی: -	-

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه

فضای کلاس - نرم‌افزار پاور پوینت - تخته وایت بورد / هوشمند - ویدئو پروژکتور



فهرست منابع

گزیده از منابع ذیل:

- محقق داماد، سید مصطفی، *قواعد فقه: بخش مدنی*، تهران: مرکز نشر علوم اسلامی، ۱۳۸۴ ش.
- محمدی، ابوالحسن، *قواعد فقه*، تهران: میزان، ۱۳۸۵ ش.
- مصطفوی، سید محمدکاظم، *مائه قاعدة فقهیه*، قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسل، ۱۳۷۵ ق.
- وحدة تألیف الکتب الدرسیة، *القواعد الفقهیه*، قم: سازمان حوزه‌ها و مدارس علمیه خارج از کشور، ۱۳۸۳ ش.

منابع اینترنتی:

۱. بانک اطلاعات نشریات کشور: <http://www.magiran.com>
۲. پایگاه مجلات تخصصی نور: <http://www.noormags.ir>
۳. پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی: <http://sid.ir>
۴. ارتباط شیعی (دروس خارج فقه و اصول): <http://eshia.ir>

